

BRÄNNPUNKT | TRAFIKOLYCKOR

Det finns en stor risk för att den skadelidande inte får en rättvis prövning eftersom många helt enkelt inte har råd att driva en längre process.

Pyry Niemi och Kurt Kvarnström

Debatt

Det här är en argumenterande text med syfte att påverka. Åsikterna som uttrycks är skribentens egna.

Enligt trafikskadelagen har den som drabbats av personskada till följd av trafik med motorfordon rätt till ersättning via trafikförsäkringen. För att det ska bli en så enhetlig och rättvis ersättning som möjligt har regeringen bestämt att försäkringsbolagen som reglerar trafikskadorna och personskadorna ska rådfråga den så kallade trafikskadenämnden. Nämndens uppgift är att ge råd till försäkringsbolagen om främst ersättning rörande invaliditet och vid dödsfall.

Trafikskadenämndens synpunkter är endast rådgivande och försäkringsbolagen måste inte följa dessa. I de fall försäkringsbolagen avstår från att följa råden måste detta motiveras till nämnden och den skadelidande. Den som drabbats av skadan har rätt att överpröva dessa beslut genom att gå till svensk domstol. Trafikskadenämnden kan också anlitas för att ge synpunkter vid domstolsprocesser.

Annons

Genom åren har det funnits kritik mot det här systemet. Många skadelidande har väntat länge på att få sina ärenden prövade av försäkringsbolagen samt att trafikskadenämnden i många fall, av olika skäl, inte gett råd i respektive ärende förrän flera år efter att olyckan inträffat.

Blir en person allvarligt skadad i en trafikolycka, kan den efterföljande processen för att få en skälig ersättning via trafikförsäkringen bli en mycket kostsam, smärtsam och långvarig process. Dels måste personen bevisa sin eventuella arbetsförmåga till försäkringkassan, dels måste samma person ha en liknande diskussion med försäkringsbolaget. När en process kommit så långt att den lidande inte anses ha rätt ersättning, kan det prövas via trafikskadenämnden. Statistik från 2008 visar att 25 procent av ärendena beslutades till den skadelidandes fördel. Det betyder dock inte att den skadelidande får den ersättning som den krävt, det är bara ett råd om att en viss nivå på ersättningen bör betalas ut.

Det finns en överhängande risk att försäkringsbolagen oftare får rätt i trafikskadenämnden. I fall då någon skadelidande vågar, så finns möjligheten att gå vidare till domstol för att få en sista prövning av ärendet. Det är en högst osäker modell i dag, rent ekonomiskt men också juridiskt. Rättskyddet som

försäkringsbolagen ska betala ut, täcker sällan mer än initialkostnaderna för att anlita juridiskt ombud, samtidigt som försäkringsbolagen många gånger satsar stort på att anlita extra många expertvittnen som talar till försäkringsbolagets fördel.

Det här är problematiskt och det finns en stor risk för att den skadelidande inte får en rättvis prövning eftersom många helt enkelt inte har råd att driva en längre process. En modell kan vara att sätta ett tak för rättegångskostnaden om domstolen dömer till den skadelidandes nackdel, en annan är att höja rättsskyddet.

Vi anser att det är dags att göra en ordentlig översyn av hela modellen. Det är orimligt att en skadelidande inte vågar driva en process i domstol eftersom det kan bli förödande konsekvenser för denne, rent ekonomiskt och mänskligt. Försäkringsbolagen bör också gemensamt hitta en modell där den skadelidande kan få en mer rättvis och objektiv andra prövning av ersättningsbeslut. Trafikskadenämndens roll måste också utvärderas.

Därför anser vi att regeringen bör tillsätta en utredning som belyser problemen och kommer med skarpa förslag som stärker den skadelidandes rätt att få en rättvis prövning när den drabbats av trafikskada.

PYRY NIEMI (S)

riksdagsledamot

KURT KVARNSTRÖM (S)

riksdagsledamot